

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžfk/62/2018
Identifikačné číslo spisu: 1017201338
Dátum vydania rozhodnutia: 12.08.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1017201338.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci sťažovateľa (predtým žalobca): Ústav materiálového výskumu Slovenskej akadémie vied, so sídlom Watsonova 47, 040 01 Košice, IČO: 00 166 804, zastúpený: Sýkorová - advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Murgašova 3, 040 01 Košice, proti žalovanému: I. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, so sídlom Stromová 1, 813 30 Bratislava, II. Výskumná agentúra, so sídlom Sliačska 1, 831 02 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21500104/O04 zo dňa 5. júna 2017 a Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov č. 26220220105/Z02/02 zo dňa 5. júna 2017, o kasačnej sťažnosti proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/185/2017-259 zo dňa 7. decembra 2017, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh žalobcu na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti zamieta.
- II. Kasačnú sťažnosť žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/185/2017-259 zo dňa 7. decembra 2017 zamieta.
- III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) napadnutým uznesením č. k. 1S/185/2017-259 zo dňa 7. decembra 2017, odmietol žalobu žalobcu vo veci preskúmania Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21500104/O04 zo dňa 05.06.2017 (ďalej len „Správa“) a Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov č. 26220220105/Z02/02 zo dňa 05.06.2017 (ďalej len „Žiadosť“).

2. Žalobca v žalobe uviedol, že žalobca dňa 20.09.2010 uzavrel so žalovaným v I. rade Zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. zmluvy 119/2010/2.2/OPVáV, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý nenávratný finančný príspevok na účely realizácie projektu s názvom „Progresívna technológia prípravy mikrokompozitívnych materiálov pre elektrotechniku“ s označením

ITMS: 26220220105, po tom čo bola žalobcovi schválená žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku v konaní o schválení žiadosti. Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach ako partner žalobcu ako verejný obstarávateľ za účelom uskutočnenia dodávok tovarov na realizáciu projektu, vyhlásil verejné obstarávanie na predmet nadlimitnej zákazky „Spotrebný materiál pre biomedicínsky výskum“ uverejnením oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania vo Vestníku verejného obstarávania č. 221/2012 zo dňa 19.11.2012 pod značkou 13859-MST, ako aj v Úradnom vestníku EÚ č.2012/S 223-367459 zo dňa 20.11.2012.

3. Dňa 09.06.2017 bola žalobcovi doručená „Aktualizácia Správ o zistených nezrovnalostiach a Žiadostí o vrátenie finančných prostriedkov projektu 26220220105, ktorého prílohou boli Správa o zistenej nezrovnalosti č. N21500104/O04 zo dňa 05.06.2017 a Žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov č. 26220220105/Z02/02 zo dňa 05.06.2017, Správa o zistenej nezrovnalosti č. N21700134/S02 zo dňa 05.06.2017 a Žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov č. 26220220105/Z03/02 zo dňa 05.06.2017.

4. Žalobca považoval rozhodnutia za nezákonné, ktoré neoprávnene zasahovali do napadnutých práv žalobcu a jeho ústavne zaručeného práva legitímneho očakávania uspokojenia daného nároku, najmä pokiaľ išlo o jeho právo na poskytnutie nenávratného finančného príspevku. Bol názoru, že napadnuté správne akty vydal orgán, ktorý na to nebol oprávnený, vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia vecí, sú nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a pre nedostatok dôvodov, odôvodnenie napadnutých správnych aktov je v rozpore s princípom primeranosti a princípom legality. Súčasne žalobca vzniesol námietku premlčania podľa čl. 3 ods. 1 Nariadenia č. 2988/95.

5. Žalobca zároveň požiadal súd o priznanie odkladného účinku žalobe o preskúmanie zákonnosti vyššie citovaných správnych aktov. Návrh o priznanie odkladného účinku správnej žalobe odôvodnil tým, že okamžitým výkonom napadnutých správnych aktov hrozí žalobcovi vznik závažnej ujmy a značnej finančnej škody. Žalobca nedisponuje finančnými prostriedkami v rozsahu uloženej korekcie. Táto suma predstavuje neúnosné zaťaženie rozpočtu žalobcu s nepredvídanou finančnou položkou, ktorá je spôsobilá zabrzdiť nielen plánovaný rozvoj činností žalobcu, ale aj bežný chod žalobcu.

6. Krajský súd mal za to, že výsledné materiály z vykonanej kontroly a postup pri ich vypracovaní nepodliehali súdnemu prieskumu v rámci úpravy správneho súdnictva v Správnom súdnom poriadku, keďže neboli rozhodnutím správneho orgánu v zmysle SSP. Kontrola postupu zadávania zákazky predstavuje jednu z dohľadových kompetencií žalovaného.

7. Krajský súd v Bratislave v súlade s právnym názorom vysloveným v rozsudku NS SR sp. zn. 5Sžf/26/2012 zo dňa 29.11.2012 a sp. zn. 4Sžf/56/2015 zo dňa 08.06.2016 dospel k názoru, že Správa a Žiadosť ako také nepodliehajú súdnemu prieskumu v správnom súdnictve, pretože o sebe nepredstavujú zásah do práva právom chránených záujmov kontrolovaného subjektu. Správu o výsledku kontroly je možné považovať podľa názoru krajského súdu len za akýsi výstup kontroly, ktorý sa nemohol nijako dotknúť právneho postavenia žalobcu a spôsobiť mu ujmu na jeho právach. Preto súdnemu prieskumu v správnom súdnictve nepodlieha.

8. Bolo nesporné, že v Správe absentoval právne vynútiteľný výrok o povinnosti vrátiť finančné prostriedky. Skutočnosť, že došlo k finančnému vyčísleniu nezrovnalosti a jeho popisu samo o sebe ešte nezakladá povinnosť u žalobcu vrátiť finančné prostriedky. Správou ani Žiadosťou nebol žalobca zaviazaný k vráteniu finančných prostriedkov, išlo len o písomnosť s informatívnym charakterom. Z obsahu administratívneho spisu bolo okrem iného nesporné, že ku dňu podania žaloby nedošlo k vydaniu právoplatného rozhodnutia, resp. správneho rozhodnutia o vrátení finančných prostriedkov.

9. Krajský súd sa nezaoberal námietkami žalobcu o nezákonnosti kontrolných zistení uvedených v Správe, pretože tieto je možné preskúmať až v prípadných neskorších štádiách procesu vyvodzovania dôsledkov zo zistených porušení zákona v postupe verejného obstarávateľa, ak boli, resp. budú na základe Správy vydané rozhodnutia s priamym dopadom na právne postavenie žalobcu.

10. V súvislosti s názorom žalovaného v I. a II. rade, že žalobu nebolo možné odmietnuť aj z dôvodu prekážky litispendencie krajský súd uviedol, že v zmysle § 98 ods. 1 písm. b) SSP správny súd uznesením odmieta žalobu, ak o tej istej veci toho istého žalobcu už prebieha pred správnym súdom skôr začaté iné konanie. Prekážka litispendencie v správnom súdnictve znamená, že to isté rozhodnutie alebo opatrenie nemôže byť súčasne predmetom preskúmania vo viacerých konaniach. V danom prípade predmetom prieskumu bola Správa o zistenej nezrovnalosti č. N21500104/O04 zo dňa 05.06.2017 a Žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov č. 26220220105/Z02/02 zo dňa 05.06.2017 a predmetom súdneho konania vedeného pod sp. zn. 6S/188/2016, na ktoré poukázal žalovaný v I. a II. rade je Správa o zistenej nezrovnalosti č. N21500104/S01 zo dňa 01.07.2016 a Žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov č. 26220220105/Z02 zo dňa 01.07.2016, na základe čoho možno uzavrieť, že podmienka identity rozhodnutia, ktorá je formálne zabezpečovaná jeho číslom administratívneho konania a dátumom vydania splnená nie je a potom ani nemožno súhlasiť s právnym názorom žalovaných o prekážke začatého konania v zmysle § 31 ods. 5 SSP.

11. Podľa názoru krajského súdu administratívnu kontrolu postupu zadávania zákazky na poskytnutie služby po uzavretí zmluvy na predmet zákazky nemožno považovať za rozhodovací proces vo verejnej správe a výsledné materiály z vykonanej kontroly za rozhodnutia vydané v takomto konaní, keďže kontrolou sa len zisťuje súlad postupu kontrolovaného s ustanoveniami Zákona o verejnom obstarávaní.

12. Na základe vyššie uvedených skutočností súd konštatoval, že neboli naplnené všetky podmienky na preskúmanie rozhodnutia v rámci správneho súdnictva a preto Krajský súd v Bratislave s poukazom na § 98 ods. 1 písm. g) SSP žalobu odmietol.

13. Proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave podal žalobca ako sťažovateľ kasačnú sťažnosť, v ktorej uviedol, že súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, keď žalobu odmietol podľa ustanovenia § 98 ods. 1 písm. g) SPP pre jej neprípustnosť, čím porušil zákon, nakoľko znemožnil sťažovateľovi, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Napadnuté uznesenie krajského súdu je nedostatočne odôvodnené, rozporné a nepreskúmateľné. Správa je individuálnym správnym aktom, ktorým môže byť sťažovateľ ukrátený na svojich právach, a teda spôsobilým predmetom meritórneho preskúmania v správnom súdnictve. Správu a Žiadosť nemožno považovať za vylúčené zo súdneho prieskumu v zmysle SSP.

14. Ďalej poukázal na skutočnosť, že s prihliadnutím na predmet konania, ako aj hroziace závažné ujmy, značné finančné škody a iné nenapraviteľné následky spôsobené právnymi následkami napadnutých správnych aktov, považuje za nevyhnutné, aby súd priznal kasačnej sťažnosti odkladný účinok v zmysle § 447 ods. 1 SSP. V prípade nepriznania odkladného účinku môže dôjsť k sťaženiu riadneho plnenia úloh a poslania sťažovateľa.

15. Podľa názoru sťažovateľa, žalobou napadnuté rozhodnutie možno považovať za rozhodnutie správneho orgánu, ktoré je preskúmateľné súdom v správnom konaní. Procesné úkony správneho orgánu majú autoritatívny vzťah k žalobcovi a správny orgán vystupuje v úlohe vykonávateľa štátnej moci a nie v pozícii oznamovateľa. Poukázal na judikatúru Krajského súdu v Bratislave ako aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, týkajúcu sa definície a charakteru typov rozhodnutí správnych orgánov preskúmateľných súdom. Aj keď finančné vyčíslenie nezrovnalosti ešte samo osebe nezakladá povinnosť vrátiť finančné prostriedky, nastupuje povinnosť žalobcu uhradiť sumu vo výške jeden a pol násobku žiadanej sumy, ak k úhrade nedôjde na základe žiadosti. Z uvedeného dôvodu napadnuté rozhodnutia správneho orgánu sú spôsobilé privodiť žalobcovi ujmu na jeho právach alebo chránených záujmoch.

16. Na základe uvedených dôvodov žiadal sťažovateľ kasačný súd, aby napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie a priznal mu náhradu trov konania a kasačného konania. Taktiež navrhol, aby kasačný súd pred rozhodnutím vo veci priznal kasačnej sťažnosti odkladný účinok.

17. Žalovaný v 1. rade vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že napadnuté rozhodnutie považuje za vecne správne a stotožňuje sa s jeho odôvodnením. V danom prípade Správa ako aj Žiadosť nemôžu žiadnym spôsobom zasiahnuť do práv a právom chránených záujmov sťažovateľa, pretože sa jedná len o akty orgánov verejnej správy, vydané v správnom konaní, ktoré nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach žalobcu. Podanie žaloby o preskúmanie zákonnosti v čase vypracovania a odoslania Správy a Žiadosti považuje za predčasné, pretože ku dňu podania žaloby neexistuje právoplatné správne rozhodnutie o vrátení finančných prostriedkov podľa § 27a ods. 5 zákona č. 528/2008 Z.z. Až na základe právoplatného rozhodnutia vydaného v správnom konaní, bude žalobca povinný vrátiť finančné prostriedky v lehote uloženej v tomto rozhodnutí a až toto rozhodnutie je spôsobilé zasiahnuť do subjektívnych práv žalobcu, a teda bude aj preskúmateľné v rámci správneho súdnictva. K záverečnému postupu - vydaniu konečného rozhodnutia zatiaľ nedošlo. Nemožno hovoriť o individuálnom správnom akte, podliehajúcom správneho prieskumu s právne záväzným autoritatívnym výrokom o povinnosti plniť, ktoré je vykonateľné.

18. Vzhľadom k uvedenému žalovaný v 1. rade navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP zamietol a nepriznal kasačnej sťažnosti odkladný účinok podľa § 447 SPP.

19. Žalovaný v 2. rade vo svojom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti žalobca uviedol, že vystavením Správy a Žiadosti konal v zmysle zákona č. 528/2008 Z.z. a ostatných záväzných právnych predpisov Slovenskej republiky a Európskej únie. Už z názvu a obsahových náležitostí Správy je zřejmé, že ide o dokument, ktorý má informačný charakter, nie je právne vynútiteľný, a nezrovnalosť je iba „zdokumentovaná“. Žalovaný v 2. rade uviedol, že v danom prípade ide o výzvu na dobrovoľné vrátenie časti príspevku, ktorá nemá za následok založenie, zmenu alebo deklaráciu práv, právom chránených záujmov alebo povinnosti žalobcu.

20. Žalovaný v 2. rade uviedol, že v prípade ak žalobca neuhradí sumu uvedenú v Žiadosti, nezakladá to jej vynútiteľnosť. Žalobca je oprávnený v tomto konaní využiť opravné prostriedky v medziach správneho poriadku. Je nesporné, že v správe absentuje právne vynútiteľný výrok o povinnosti vrátiť finančné prostriedky. Skutočnosť, že došlo k finančnému vyčísleniu nezrovnalosti a jeho popisu samo o sebe ešte nezakladá povinnosť u žalobcu vrátiť finančné prostriedky. Správou ani Žiadosťou nebol žalobca zviazaný k vráteniu finančných prostriedkov, ide len o písomnosť s informatívnym charakterom. Podľa názoru žalovaného v 2. rade napádaním Správy a Žiadosti sa žalobca snaží umelo predĺžiť procesné lehoty, v ktorých je povinný uhradiť predmetnú nezrovnalosť a vedome odďaľuje riadne začatie správneho konania.

21. Žalovaný v 2. rade vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti poznamenal, že v prípade Správy a Žiadosti neprišlo k vydaniu správneho rozhodnutia o vrátení finančných prostriedkov, nakoľko nie je oprávnený rozhodovať v správnom konaní podľa § 27a Zákona o pomoci a podpore, a teda nie je oprávnený rozhodovať o uložení povinnosti žalobcu na vrátenie finančných prostriedkov. Žalovaný v 2. rade má za to, že odkladu vykonateľnosti Správy spolu so Žiadosťou nemožno vyhovieť, pretože žalobca jednoznačne nepreukázal, že by mu hrozila „závažná ujma“. Vzhľadom na uvedené poukazuje na skutočnosť, že ani Správa, ani Žiadosť nezakladá možnosť exekučného (civilného alebo správneho) konania nakoľko nie sú materiálne vykonateľné.

22. Vzhľadom k uvedenému, žalovaný v 2. rade navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 461 SSP zamietol a nepriznal kasačnej sťažnosti odkladný účinok podľa § 447 SPP.

23. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP), po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania zastúpený v súlade s ustanovením § 449 ods. 1 SSP, bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky po neverejnej porade senátu jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru o nedôvodnosti kasačnej sťažnosti preto, že na súdny

prieskum napadnutého úradného listu chýba správnym súdom právomoc.

25. Najvyšší súd prostredníctvom svojej rozhodovacej činnosti už riešil spory týkajúce sa právomoci správneho súdu vykonať súdny prieskum napadnutého úradného listu Správy o zistenej nezrovnalosti, vrátane Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov. Zároveň vo svojej rozhodovacej činnosti neustále poukazuje na nutnosť dodržiavať zásadu právnej istoty (čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky), t. j. že v obdobných veciach je možné sa od predchádzajúceho rozhodnutia najvyššieho súdu meritorne odchýliť iba, ak sa podstatne zmenili skutkové okolnosti a právny základ pre vyhlásenie súdneho rozhodnutia. Navyše s princípom právnej istoty je tesne spojená kontinuita právnych názorov súdov na riešenie obdobných vecí.

26. V súlade s citovanými ustanoveniami i vyššie uvedenými úvahami si najvyšší súd osvojil záver, že napadnuté uznesenie krajského súdu bolo vydané v súlade so zákonom, nebol dôvod na jeho zrušenie alebo zmenu a kasačnú sťažnosť je potrebné ako nedôvodnú zamietnuť v zmysle ustanovenia § 461 SSP.

27. Podľa § 7 SSP v citovanom znení, správne súdy nepreskúmvajú

- a) právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis; povinnosť vyčerpať všetky riadne opravné prostriedky sa nevzťahuje na prokurátora a zainteresovanú verejnosť, ak táto nebola na podanie riadneho opravného prostriedku oprávnená,
- b) správne akty orgánov verejnej správy, ktoré nemajú povahu rozhodnutia o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby, najmä rozhodnutia a opatrenia organizačnej povahy a rozhodnutia a opatrenia upravujúce vnútorné pomery orgánu, ktorý ich vydal, ak tento zákon neustanovuje inak,
- c) všeobecne záväzné právne predpisy, ak tento zákon neustanovuje inak,
- d) súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, v ktorých je daná právomoc súdu v civilnom procese,
- e) rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, ak nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania,
- f) rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ktorých vydanie závisí výlučne od posúdenia zdravotného stavu osôb alebo technického stavu vecí, ak neznamenajú právnu prekážku výkonu povolania, zamestnania, podnikateľskej alebo inej hospodárskej činnosti; to neplatí na rozhodnutia a opatrenia v sociálnych veciach,
- g) rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy o nepriznaní alebo odňatí odbornej spôsobilosti fyzickej osobe a právnickej osobe, ak neznamenajú právnu prekážku výkonu povolania alebo zamestnania,
- h) rozhodnutia, opatrenia, rozkazy, nariadenia, príkazy a pokyny, personálne rozkazy a disciplinárne rozkazy orgánov verejnej správy, ktorých preskúvanie vylučuje osobitný predpis.

28. Podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v citovanom znení, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúvanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

29. Je nepochybné, že v zmysle § 15 ods. 1 zák. č. 528/2008 Z.z., sa úspešnému predkladateľovi žiadosti a v preskúmvanej veci aj žalobcovi, pomoc, resp. podpora poskytuje na základe súkromnoprávneho vzťahu, ktorý vychádza zo zmluvy uzavretej podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka. Žalovaný vystupuje v pozícii orgánu verejnej správy, t. j. ako riadiaci orgán, ktorý zverenému finančné zdroje spravuje s dohľadovým vrchnostenským oprávnením, ktoré mu vyplýva najmä z ustanovení § 24b a nasl. zák. č. 528/2008 Z.z. (výkon dohľadu nad plnením podmienok poskytnutia pomoci a podpory, súlad platby a súvisiacej dokumentácie so záväznými predpismi, či hospodárnosť, efektívnosť, účinnosť a účelnosť použitia pomoci a podpory), resp. § 26 zák. č. 528/2008 Z.z. (výkon

ochrany finančných záujmov vrátane zistenia nezrovnalostí).

30. Pokiaľ v rámci výkonu svojich oprávnení žalovaný z pozície riadiaceho orgánu zistí existenciu nezrovnalosti, je povinný túto skutočnosť oznámiť žalobcovi ako prijímateľovi (viď § 26 ods. 3 zák. č. 528/2008 Z.z.) prostredníctvom tzv. Správy o zistenej nezrovnalosti. Zákon oprávňuje žalovaného, v prípade tvrdeného porušenia pravidiel a postupov verejného obstarávania, aby v tomto štádiu výkonu dohľadových oprávnení mohol žalobca popri oznámení o zistenej nezrovnalosti vyzvať na vrátenie poskytnutého príspevku alebo jeho časti na predmet zákazky (§ 27a ods. 1 zák. č. 528/2008 Z.z.), resp. pozastaviť, zamietnuť alebo upraviť výšku platby pre projekt alebo jeho časť (§ 7 ods. 6 zák. č. 528/2008 Z.z.). Zákonodarcom použité oprávnenie „možnosť vyzvať“ je nutné vykladať s prihliadnutím na absenciu vykonať autoritatívny výklad ustanovení zák. č. 25/2006 Z.z. žalovaným v tom zmysle, že ide o uplatnenie notifikačného (oznamovacieho) oprávnenia orgánu verejnej správy v rámci výkonu dohľadových oprávnení, avšak v žiadnom prípade nejde o výkon vrchnostenskej rozhodovacej právomoci ako sa domnieva žalobca.

31. Podľa § 26 ods. 3 zák. č. 528/2008 Z.z. v citovanom znení platí, že ak riadiaci orgán zistí nezrovnalosť z vlastného podnetu alebo iného podnetu, je povinný vypracovať a predložiť Správu o zistenej nezrovnalosti certifikačnému orgánu, platobnej jednotke a prijímateľovi.

32. Celé štádium výkonu dohľadových oprávnení žalovaného ako riadiaceho orgánu sa ukončuje v okamihu, keď nedôjde zo strany prijímateľa (žalobcu) k vráteniu príspevku na základe výzvy podľa § 27a ods. 1 zákona č. 528/2008 Z.z. V prípade nevrátenia príspevku na základe výzvy - žiadosti, môže žalovaný podať podnet na správne konanie orgánu príslušnému podľa zákona č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, resp. zákona č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní účinného od 18.04.2016. Až zistené porušenia pravidiel vo verejnom obstarávaní prijímateľom zo strany príslušného orgánu (Úrad pre verejné obstarávanie), je podnetom na vydanie rozhodnutia podľa § 27a ods. 5 zákona č. 528/2008 Z.z., správnym orgánom v správnom konaní, ak dovtedy nie je príspevok prijímateľom uhradený na základe predchádzajúcej výzvy. Z uvedeného vyplýva, že v štádiu zaslania Správy o zistenej nezrovnalosti a Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov, nedochádza bez ďalšieho, k uloženiu povinnosti žalobcu ani k reálnemu navýšeniu časti prijatého príspevku na 1 a pol násobok prijatej sumy tak, ako to tvrdí žalobca, pretože k navýšeniu dochádza až po zistení porušenia pravidiel verejného obstarávania príslušným orgánom podľa osobitného predpisu (zákon č. 25/2006 Z.z.), na základe následne vydaného rozhodnutia v správnom konaní, ak pred tým nebola príslušná suma určená vo výzve riadiaceho orgánu uhradená. Až po splnení uvedených podmienok vzniká žalovanému právomoc rozhodnúť o vrátení 1 a pol násobku sumy uvedenej v pôvodnej výzve, ktorá je však zákonom limitovaná 100 % výškou poskytnutého príspevku alebo jeho časti na predmet zákazky.

33. Pretože na úkony orgánu verejnej správy pri výkone dohľadových vrchnostenských oprávnení (kontrola, dohľad či dozor) a na ich hmotne zachytené výsledky (protokoly, záznamy či zápisnice) sa v správnom súdnictve nazerá najmä ako na individuálne správne úkony s charakterom predbežnej povahy, Najvyšší súd musel vyhodnotiť napadnutý úradný list ako správny akt, ktorý nie je možné v zmysle § 7 SSP podrobiť súdnej právomoci v správnom súdnictve.

34. Z uvedeného vyplýva, že pri vydávaní napadnutého úradného listu vo forme Výzvy na vrátenie finančných prostriedkov poskytnutých podľa zák. č. 528/2008 Z.z., nemohol žalovaný uplatniť svoju rozhodovaciu právomoc. Je možné sa zhodnúť s názorom žalovaného, že išlo o individuálny správny akt, u ktorého absentuje donucovacia zložka výkonu verejnej moci, t. j. slovami žalovaného, ide o výzvu na „dobrovoľné“ plnenie oznámenej (nie uloženej) povinnosti na základe zistených (t. j. iba tvrdených) skutočností.

35. V spojení s dispozitívnym oprávnením sťažovateľa vybrať si z dostupných prostriedkov súdno-právnej ochrany (viď čl. 13 Európskeho dohovoru o ochrane základných slobôd a ľudských práv) ten, ktorý bude v preskúmvanej veci použiteľný, musí Najvyšší súd konštatovať, že pri výkone

dohľadových vrchnostenských oprávnení sa musí orgán verejnej správy vyvarovať nezákonných zásahov, resp. nečinnosti. Tento záver vyslovený Najvyšším súdom preto nevylučuje aplikáciu ustanovení SSP pri domáhaní sa súdnej ochrany proti nezákonnosti napadnutého úradného listu avšak z iného procesno-právneho titulu.

36. Kasačný súd pri tejto argumentácii zdôrazňuje osobitný charakter právneho vzťahu medzi sťažovateľom ako prijímateľom a žalovaným ako riadiacim orgánom, ktorý je oveľa komplikovanejší, tak ako žalovaný tvrdí a pre tradičné právne prostredie slovenského práva predstavuje osobitný právny vzťah s prvkami súkromného práva ako aj práva verejného, t. j. s vložením najmä administratívnych postupov kontroly, auditu, použitia, vymáhania resp. zadržania v zmysle nielen zmluvy o NFP ale aj dotknutej právnej úpravy. Pritom je nutné vychádzať z premisy, že uvedená zmluva je vymedzená zákonom ako podklad pre poskytnutie a realizáciu pomoci a podpory (§ 12 ods. 1 a 15 ods. 1 a 4 zák. č. 528/2008 Z.z.).

37. Kasačný súd, ako už vyššie uviedol, už rozhodoval v obdobných veciach, (Správa o zistenej nezrovnalosti, Žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov). Z dôvodu dodržiavania zásady právnej istoty sa pridrižiava citovaného právneho názoru vysloveného inými senátmi v obdobnej veci (napr. aj č. k. 1Sžf/95/2015, 1Sžf/87/2015, 4Sžf/56/2015).

38. Podľa § 98 ods. 1 SSP, správny súd uznesením odmietne žalobu, ak o tej istej veci už bolo správnym súdom právoplatne rozhodnuté, o tej istej veci toho istého žalobcu už prebieha pred správnym súdom skôr začaté iné konanie, bola podaná predčasne a lehota na jej podanie v čase rozhodovania správneho súdu ešte nezačala plynúť, bola podaná oneskorene, bola podaná zjavne neoprávnenou osobou, žalobca nebol pri jej podaní zastúpený podľa § 49 ods. 1 alebo § 50 SSP, je neprípustná alebo ak tak ustanoví zákon.

39. V súlade s citovanými ustanoveniami i vyššie uvedenými úvahami si najvyšší súd osvojil záver, že napadnuté uznesenie krajského súdu bolo vydané v súlade so zákonom, nebol dôvod na jeho zrušenie alebo zmenu a kasačnú sťažnosť je potrebné ako nedôvodnú zamietnuť v zmysle ustanovenia § 461 SSP.

40. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení žalobných bodov sťažovateľa a jeho kasačnej sťažnosti, ako aj s prihliadnutím na hore vyslovené závery, pri ktorých najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od ich obsahu a vyslovených právnych názorov s prihliadnutím na ústavný princíp právnej istoty odchyľil, rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku uznesenia.

41. Kasačný súd konštatoval, že neboli naplnené podmienky na preskúmanie napadnutých rozhodnutí v rámci správneho súdnictva, nakoľko žaloba smeruje proti aktu orgánu verejnej správy vydanom v správnom konaní, ktorý nemohol mať za následok ujmu na subjektívnych právach sťažovateľa, pričom ide o podkladové rozhodnutie predbežnej povahy (Správa) a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle ustanovenia § 461 SSP zamietol kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú.

42. Vzhľadom na okolnosť, že kasačný súd už rozhodol o kasačnej sťažnosti podanej proti rozhodnutiu krajského súdu, z ktorého nemohla z dôvodov uvedených vyššie (nevymáhateľnosť správnych aktov) vzniknúť sťažovateľovi závažná ujma, nebol dôvod na priznanie jej odkladného účinku podľa § 447 ods. 1 SSP.

43. O trovách súdneho konania rozhodol najvyšší súd s prihliadnutím na ustanovenie § 170 písm. a/ v spojení s § 467 ods. 1 SSP tak, že neúspešnému sťažovateľovi nárok na náhradu trov konania nepriznal a žalovaní nemajú zo zákona právo na ich náhradu.

44. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednohlasne (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.